

وزارت تحصیلات عالی

دانشگاه هرات

دانشکده‌ی ژورنالیزم و ارتباطات جمعی

دیپارتمنت ژورنالیزم

تعداد کریدیت: ۳ کریدیت

نام مضمون: روزنامه‌نگاری آنلاین

سمستر بهاری ۱۳۹۹

نام استاد: فیصل کریمی

ایمیل استاد: fslkarimi@gmail.com

وبسایت استاد: www.faisalkarimi.com

ساعات کاری: بر اساس تقسیم اوقات نصب شده به دروازه‌ی اتاق استاد

یکشنبه	تقسیم اوقات صنف
چهارشنبه	ژورنالیزم

(PLO) اهداف آموزشی دیپارتمنت

دانشجویان بعد از فراغت از این دیپارتمنت قادر خواهند بود تا:

- PLO1 : فعالیت‌های حرفه‌ای مرتبط با رسانه‌های همگانی (چاپی، شنیداری، تصویری و آنلاین) را در سطوح محلی، ملی و بین‌المللی اجرا نمایند؛
- PLO2 : مسایل حقوقی و اخلاقی را در تولید محتوای رسانه‌های مبتنی بر دانش حرفه‌یی رعایت کنند؛
- PLO3 : ارزش‌های دینی و فرهنگ ملی را در تولید فرآورده‌های رسانه‌ای رعایت کنند؛
- PLO4 : روندهای اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی را مبتنی بر مطالعات حرفه‌یی و تفکر انتقادی، نقد نمایند؛
- PLO5 : مسایل اجتماعی (اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و ...) را در قالب مهارت‌های نگارشی و گفتاری تجزیه و تحلیل نمایند؛
- PLO6 : رسانه‌های همگانی (چاپی، شنیداری، تصویری و اینترنتی) را مبتنی بر دانش حرفه‌یی مدیریت نمایند؛
- PLO7 : با استفاده از دانش و مهارت‌های لازم برای کار در فضای وب، محتوای آنلاین را تولید و نشر کنند.

تشریح دوره:

روزنامه‌نگاری آنلاین یا سایبرژورنالیزم، نوع جدیدی از روزنامه‌نگاری است که با انفجار اطلاعات و بوجود آمدن شبکه‌ی اینترنت، تحول عظیمی در عرصه اطلاع رسانی ایجاد کرده است. تاجاییکه امروز روزنامه‌نگاری در رسانه‌های سنتی در مقابل روزنامه‌نگاری در فضای آنلاین رنگ باخته و برای جبران این امر این رسانه‌ها به فضای دیجیتال و وب نیز روی آورده اند. سرعت در اطلاع رسانی و نیز قابلیت‌های چندرسانه‌ای اصلی‌ترین عناصری است که روزنامه‌نگاری آنلاین را به روزنامه‌نگاری نوشتاری و رادیوتلوویزیونی تحمیل کرده است. با این وجود روزنامه نگاران باید تکنیک‌های نوین رقابت را که برخاسته از فن‌آوری‌های نوین است، بیاموزند تا بتوانند

به زودترین فرصت پیام‌های رسانه‌ای به دورترین نقطه جهان بفرستند. بنابراین این مضمون بر آن است، تا دانشجویان رشته‌ی ژورنالیزم را با این گونه‌ی جدید روزنامه‌نگاری یعنی روزنامه‌نگاری آنلاین، آشنا سازد. دانشجویان ژورنالیزم با آنلاین بودن و با آشنایی با مفاهیم فنی و نظری این رشته، فعالیت‌های شان را جهانی خواهند ساخت. توام با این مسئله نیاز است تا دانشجویان دانش و ادبیات آنلاین و فضای وب را بیاموزند.

این دوره برای دانشجویان ژورنالیزم مهارت‌های نظری و عملی گزارشگری چند رسانه‌ای را در فضای وب آموزش می‌دهد که چگونه این گزارش‌ها را تهیه و در وب سایت و وبلاگ منتشر کنند. دانشجویان در این کورس با چشم انداز، ابزارها و ادبیات، تکنیک‌های ژورنالیزم چند رسانه‌ای آشنا خواهند شد. این دوره به تولید یک روزنامه‌ی آنلاین تمرکز خواهد کرد. از سوی دیگر دانشجویان مهارت‌های نویسندگی، گزارشگری چند رسانه‌ای، ویراستاری، سیستم مدیریت محتوا، ادیت صفحات وب و کار با یک وب سایت خبری را نیز فرا خواهند گرفت.

(CLO) اهداف آموزشی کورس یا مضمون

محصلان بعد از ختم موفقانه این کورس قادر خواهند بود تا:

CLO^۱: روند تاریخی، شکل‌گیری و تکامل روزنامه‌نگاری آنلاین را در جهان توضیح دهند. (PLO^۳)

CLO^۲: عناصر چند رسانه‌ای و نحوه‌ی استفاده‌ی توامان آنها را برای روایت یک داستان خبری به صورت آنلاین به کار گیرند.
(PLO^۷)

CLO^۳: ویژه‌گی‌های منحصر به فرد روزنامه‌نگاری آنلاین را تشریح کنند. (PLO^۱)

CLO^۴: مهارت‌های فنی و عملی مورد نیاز خود برای روزنامه‌نگاری آنلاین را توسعه دهند. (PLO^۱ ، PLO^۷)

CLO^۵: تکنیک‌های جمع‌آوری اطلاعات قابل اعتماد، راستی‌آزمایی و مبارزه با خبرهای جعلی را به کار گیرند. (PLO^۴)

CLO^۶: با شیوه‌ها و تکنیک‌های نوشتن در رسانه‌های آنلاین و روایت داستان‌های خبری در محیط اینترنت آشنا شوند.
(PLO^۱ ، PLO^۵)

CLO^۷: با سیستم‌های مدیریت محتوا برای مدیریت و به‌روزرسانی وب سایت‌های خبری کار کنند. (PLO^۱ ، PLO^۷)

CLO^۸: با معیارهای اخلاقی روزنامه‌نگاری آنلاین و کپی‌رایت را در فرایند کار روزنامه‌نگاری آنلاین آشنا شوند. (PLO^۳)

منابع جزوه‌ی روزنامه‌نگاری آنلاین

۱- بدیعی، نعیم (۱۳۸۴). «روزنامه‌نگاری در جامعه اطلاعاتی». فصلنامه رسانه. سال ۱۶ شماره ۲.

۲- پارسا نژاد. امید. (۱۳۸۶). روزنامه‌نگاری آنلاین/یک راهنمای کوچک. تهران: همشهری

- ۳- کواچ، بیل. روزنستایل، تام (۱۳۸۵). **عناصر روزنامه نگاری**. (مترجم داوود حیدری). تهران: مرکز توسعه رسانه ها
- ۴- شکرخواه، یونس (۱۳۷۹). **تکنولوژی های ارتباطی و جامعه اطلاعاتی**، تهران، انتشارات انوشه
- ۵- شکرخواه، یونس، (۱۳۸۴). **سایبرژورنالیزم**، تهران: نشر ثانیه. اول
- ۶- ضیایی پرور، حمید (۱۳۸۲). «**وبلاگ نویسی و روزنامه نگاری در ایران، نقد و بررسی تطبیقی و تاثیر متقابل دو پدیده**» فصلنامه رسانه، سال چهاردهم، شماره چهارم
- ۷- عاملی، سعید رضا (۱۳۸۵). **وبلاگ؛ خانه هویت و تجسم شخصیت**. وب سایت ایران و جامعه
- ۸- مهدی زاده، محمد (۱۳۸۳). «**اینترنت و حوزه عمومی**». فصلنامه رسانه، شماره ۳، سال پانزدهم
- ۹- مومنی نورآبادی. مهدی. (۱۳۸۶). **روابط عمومی الکترونیک**. دفتر مطالعات و تحقیقات رسانه. تهران. ن.م.
- ۱۰- معماریان. امید. (۱۳۸۸). «**گزارشگری چند رسانه ای**». شبکه بین المللی روزنامه نگاران. امریکا: آی جی نت.
- ۱۱- نادری گیسور. محمد رضا. (۱۳۹۱). **اصول روزنامه نگاری آنلاین**. تهران: جام جم
- ۱۱- نوروز پور، محمد رضا (۱۳۸۵). «**مدیران رسانه از آینده روزنامه ها می گویند**». جام جم آن لاین.
- ۱۲- وارد. مارک. (۱۳۸۴). ترجمه: علی اصغر کیا. **روزنامه نگاری الکترونی**. تهران: موسسه انتشاراتی روزنامه ایران.

۱- کتاب روزنامه نگاری پس از اینترنت، نوشته یانیک استین، مترجم: مینوخانی

۱۳- Quinn, Stephen; Flilak, Vincent (۲۰۰۵), *Convrgent Journalism- An Introduction: Writing and Producing Across Media*, London, Focal Press.

امکانات مورد نیاز دانشجو:

دانشجویان موظف اند تا تجهیزات زیر را برای انجام های کارهای عملی فراهم کنند. این تجهیزات برای هر روزنامه نگاری که امروز کار می کند ضروری است و در سایر مضمون هایی که می خوانید نیز قابل استفاده است.

- ۱- کامره ی عکاسی (ترجیحاً کامره DSLR باشد) canon or Nikon با SD کارت ۳۲ جی بی یا مбайل هوشمند
- ۲- سه پایه کامره
- ۳- دستگاه ضبط صدا با میکروفون
- ۴- لپ تاپ یا کمپیوتر رو میزی
- ۵- داشتن خط اینترنت مناسب
- ۶- فلش میموری حداقل ۳۲ جی بی

یادداشت:

پیشنهاد می‌شود که دانشجویان از امکانات دست‌داشته‌ی شان بصورت مشترک استفاده کنند. اگر در مورد تجهیزات سؤالی دارید یا یا اینکه این وسایل را نمی‌توانید تهیه کنید، لطفاً بصورت حضوری با من صحبت کنید. علاوه بر این دانشجویان می‌توانند از تجهیزات و امکانات دیپارتمنت ژورنالیزم و در مجموع دانشکده شامل کامره، ریکادر، آزمایشگاه کمپیوتر و مرکز عملیات رسانه‌ای با گرفتن وقت قبلی استفاده کنند.

الزامات دوره:

- حضوری
- مشارکت در بحث‌های صنفی
- انجام‌های کارهای عملی
- شرکت آزمون نهایی

سیستم نمره دهی و یا ارزیابی:

۱۰ نمره	۱- رعایت اخلاق و حضور فعال صنفی:
	۲- ارزشیابی کارهای عملی و روزآمد کردن وبلاگ
۵ نمره	- ساخت وبلاگ حرفه‌ای خبری
۵ نمره	- تهیه پادکست
۱۰ نمره	- تهیه‌ی یک گزارش ۶۰۰ کلمه‌ای برابر با معیارهای وب
۵ نمره	- تهیه‌ی گزارش چند رسانه‌ای گروهی
۱۵ نمره	- تهیه گزارش چند رسانه‌ای فردی
۱۰ نمره	- تحلیل فنی، محتوایی و نقد یک وبسایت خبری
۴۰ نمره	۳- آزمون نهایی :
٪۱۰۰	مجموعه:

شیوه تدریس:

این درس رویکرد آموزشی و تدریس سه گانه‌ای اتخاذ می‌کند. جلسات سنتی سخنرانی، بحث یا سیمینار، آموزشی عملی و تمرین‌ها را در ساحه و آزمایشگاه کمپیوتر در هم می‌آمیزد.

۱- روش اصلی ارائه‌ی درس در صنف به صورت گفتگویی خواهد بود. دانشجویان با مرور درس جدید و داشتن آمادگی قبلی در ساعت درسی درباره‌ی موضوع درس با استاد و یکدیگر به گفتگو خواهند پرداخت.

۲- تشریح فشرده‌ی درس جدید و نکات نظری و پیچیده‌ی آن

۳ به بحث‌گذاشتن موضوع درس جدید و تشویق دانشجویان به سهم‌گیری و نظردهی مستقیم و فعال

۴- طرح پرسش و پاسخ دوطرفه، میان استاد و دانشجویان

۵- تاکید بر فعالیت بیشتر در حوزه‌ی عملی مربوط به مضمون

۶- ارائه پروژه‌های عملی و برقراری ارتباط با دانشجویان در رابطه به موضوعات درسی از طریق گروه‌های صنف در شبکه‌ی اجتماعی کیس بوک و تلگرام، سیستم یادگیری ایزی کلس و وب سایت استاد. دانشجویان باید مرتب، وب سایت صنف، وب سایت استاد و گروه‌های مرتبط به صنف را در رسانه‌های اجتماعی صنف را چک کنند.

پالیسی استفاده از لوازم برقی در صنف:

۱- در ساعت درسی از موبایل نباید استفاده صورت گیرد (می‌توانید به صورت بی صدا در آورید)

۲- استفاده از لپ تاپ فقط در ساعات کار عملی قابل استفاده است.

پالیسی خوردن و نوشیدن در صنف:

خوردن و نوشیدن در صنف ممنوع است و با متخطی برخورد صورت خواهد گرفت.

پالیسی‌های اکادمیک

۱- سرقت ادبی (Plagiarism): سرقت ادبی جرم پنداشته شده هرگونه کپی برداری بدون ذکر منبع باعث می‌شود که نمره فعالیت مربوطه ضرب صفر شود.

۲- دیر آمدن به صنف: به هیچ کسی بعد از آغاز درس اجازه ورود به صنف داده نمی‌شود.

۳- زمان تحویل‌دهی پروژه‌ها: فعالیت‌های خانگی و پروژه‌های عملی در زمان معینه آن باید در وبلاگ دانشجویی بارگذاری شود.

۴- غیرحاضری: عدم حضور دانشجو به صنف به هر دلیل، غیرحاضری محاسبه می‌شود..

مفردات درسی و برنامه درسی

هفته	عناوین اصلی و فرعی	اهداف	فعالیت‌ها	ارزیابی
اول	کلیات: معرفی دوره، مقدمه‌ای بر چپستی اینترنت و تاثیر آن بر روزنامه‌نگاری آنلاین، چشم انداز روزنامه‌نگاری آنلاین.	شناخت سیر تکامل روزنامه‌نگاری آنلاین در جهان و افغانستان	سخنرانی، ارائه، نمایش ویدیو و موشن گرافیک	بازخورد دانشجویان در مورد شناخت و آشنایی شان با اینترنت و فن‌آوری‌های رسانه‌ای
دوم	تعریف‌ها، ویژگی‌ها و انواع روزنامه‌نگاری آنلاین	شناخت چپستی و گونه‌های متفاوت روزنامه‌نگاری آنلاین و ویژگی‌های منحصر به فرد آن	ارائه، سخنرانی، و نمایش نمونه‌هایی از سایت‌های خبری و مولفه‌های آن	بازخورد ۵ دانشجو در مورد ویژگی‌ها و انواع روزنامه‌نگاری آنلاین
سوم	کاستی‌ها و معایب روزنامه‌نگاری آنلاین مفهوم اعتبار در روزنامه‌نگاری آنلاین	آشنایی با معایب روزنامه‌نگاری آنلاین و نگاه انتقادی به اعتبار روزنامه‌نگاری آنلاین	سخنرانی، ارائه، جلسه طوفان مغزی، نمایش صفحات وب سایت‌های خبری	دانشجویان محتویات و نحوه کار چند روزنامه آنلاین را با نسخه چاپی آنها را برای شناخت بهتر مقایسه می‌کنند
چهارم	مهارت‌های مورد نیاز برای روزنامه‌نگاری آنلاین	آشنایی با مهارت‌های کاربردی و فنی روزنامه‌نگاری آنلاین	سخنرانی، ارائه؛ کارگروهی	بازخورد دانشجویان در مورد مهارت‌های فنی خبرنگاران آنلاین و مشاهده مشارکت فعال آنها در روند یادگیری
پنجم	چپستی وبلاگ‌ها، وبلاگ‌ها و روزنامه‌نگاری، آیا وبلاگ‌نویس‌ها روزنامه‌نگارند؟ تفاوت‌های وبلاگ و وب‌سایت	شناخت وبلاگ و تاثیر آن بر روزنامه‌نگاری و رسانه‌های خبری	سخنرانی، ارائه؛ نمایش وبلاگ‌ها مطالعه موردی	بازخورد دانشجویان در مورد شناخت وبلاگ، نوشتن یک مطلب در مورد تجربه وبلاگ‌نویسی
ششم	ایجاد وبلاگ چندرسانه‌ای خبری	آشنایی با سیستم مدیریت محتوای وردپرس	ارائه، نمایش مرحله به مرحله ساخت و تهیه	مشاهده، بررسی و باز کردن لینک‌های وبلاگ‌های خبری

		برای طراحی و مدیریت سایت های خبری	یک وبلاگ چندرسانه‌ای	دانشجویان که برای خود طراحی کرده اند
هفتم	نوشتن برای وب رسانه های آنلاین،	آشنایی با شیوه ها و تکنیک های نوشتن بر روی وب و تفاوت آن با رسانه های سنتی	سخنرانی، ارائه، نمایش نمونه هایی از متن ها در سایت های خبری	کار عملی: نوشتن یک گزارش خبری ۳۰۰ کلمه ای در فضای وب و قرار دادن آن در وبلاگ های شخصی شان
هشتم	تکنیک‌ها و قواعد جهانی آنلاین نویسی، تیتراژ، لید، محتوا، میان تیتراژ و لینک ها	آشنایی با معیارها و قواعد جهانی آنلاین نویسی و کاربرد انواع متن در وب	ارائه، نمایش متن های گزارش های آنلاین در سایت های خبری	نوشتن یک گزارش ۶۰۰ کلمه ای با رعایت معیارهای آنلاین نویسی توسط دانشجویان و قرار دادن آن در وبلاگ های شان
نهم	اصول اخلاقی روزنامه نگاری آنلاین، سرقت ادبی در اینترنت، شیوه‌نامه اخلاق آنلاین انجمن آمریکایی سردبیران مجلات، راستی آزمایی محتوا	شناخت اصول و رفتارهای اخلاقی روزنامه نگاری در فضای وب	ارائه، سخنرانی و جلسه توفان مغزی و پادکست مطالعه‌ی موردی	بازخورد دانشجویان از کدهای جهانی اخلاق رسانه‌ای
دهم	مرور و نقد کارهای عملی دانشجویان و پیشنهاد‌های اصلاحی	شناسایی مشکلات نگارشی و فنی وبلاگ های خبری دانشجویان	ارائه، سخنرانی، نمایش یک وبلاگ ها در صنف	مشاهده، بازخورد مهارت‌های نگارشی دانشجویان و طراحی وبلاگ‌های شان
یازدهم	روزنامه نگاری چندرسانه‌ای، عناصر چندرسانه‌ای؛ متن، عکس، تصویر، گرافیک، صدا	آشنایی با مفهوم ژورنالیزم چندرسانه‌ای و عناصر کاربردی آن	ارائه، سخنرانی، نمایش صفحات چندرسانه ای وب سایت ها و دیدن چند نمونه از گزارش‌های چندرسانه‌ای	بازخورد دانشجویان از موضوع درس، یافتن لینک های چند گزارش چندرسانه‌ای و مرور آنها
دوازدهم	پنج مرحله تولید چند رسانه‌ای؛ از انتخاب سوزنه تا تولید	آشنایی با فرآیند تولید چندرسانه ای	ارائه، سخنرانی، نمایش چند نمونه، تهیه استوری بورد	بازخورد دانشجویان در مورد فرآیند تولید چندرسانه ای و تهیه یک استوری بورد
سیزدهم	تولید و ویرایش صدا برای محیط آنلاین، پادکست، اسلایدشوی صوتی، عکس و	آشنایی دانشجویان با تهیه و تولید صدا و عکس در محیط آنلاین	ارائه، نمایش چند نمونه پادکست و عکس در وب سایت های مختلف،	تهیه پادکست و عکس توسط دانشجویان به گونه

عملی و قرار دادن آنها در وب سایت	کار با نرم افزارهای ویرایش صدا و عکس،		گالری عکس در فضای آنلاین، نرم افزارهای ویرایش صدا عکس	
ارزیابی کارهای قبلی جلسه قبلی برخی از دانشجویان، دانشجویان به صورت گروهی یک گزارش چندرسانه ای را تهیه می کنند و در وبلاگ های شان قرار می دهند.	ارائه، سخنرانی، نمایش چند نمونه ویدیو در محیط وب، بارگذاری وب در یوتیوب،	یادگیری روند تولید ویدیو و گرافیک برای گزارش های چندرسانه ای در محیط آنلاین	اصول استفاده از ویدیو در گزارش های چندرسانه ای در فضای وب، گرافیک در محیط وب کار با نرم افزارهای ویرایش ویدیو	چهاردهم
مشاهده، بازخورد کارهای عملی انجام شده توسط دانشجویان، ارزیابی خودی دانشجویان	سخنرانی، ارائه و مطالعه موردی	آشنایی دانشجویان با بازار کار روزنامه نگاری آنلاین و محیط یک رسانه آنلاین	محیط و بازار و فرصت های شغلی در رسانه های آنلاین ساختار اتاق خبر آنلاین	پانزدهم
مشاهده، باز کردن لینک های وبلاگ های دانشجویان، بررسی و چک کردن گزارش های چندرسانه ای دانشجویان	سخنرانی، نمایش گزارش های چندرسانه ای دانشجویان،	بررسی مهارت های عملی دانشجویان در زمینه گزارشگری چندرسانه ای	ارائه گزارش ای چند رسانه ای فردی و مرور و بررسی آنها	شانزدهم
آزمون نوشتاری پیرامون آنچه برای دانشجویان در جریان سمستر تدریس شد.	آزمون نوشتاری در پایان سمستر	ارزیابی نتایج یادگیری مهارت های نظری و علمی دانشجویان	آزمون نهایی دانشجویان	هفدهم

این پلان در جلسه پروتوکول ( ) مورخ / / ۱۳۹۹ مطرح و مورد تایید قرار گرفت.

امضای آمر دیپارتمنت

امضای استاد مضمون